

Kunstig intelligens på Aarhus Universitet

**Studenterrådet
ved Aarhus Universitet**

Fredrik Nielsens Vej 2-4
8000 Aarhus C

Tlf.: 87 15 38 64
kontor@sr.au.dk
sr.au.dk

INTRODUKTION

Dette er Studenterrådet ved Aarhus Universitets politik om generativ kunstig intelligens i undervisning, uddannelse og eksamen på Aarhus Universitet. I dette papir anvender vi begrebet generativ *kunstig intelligens*

¹ eller *GenAI* i en uddannelsessammenhæng om software, der kan generere tekst, billeder og lignende ud fra et beskrivende input fra brugeren. GenAI karakteriseres desuden ved at genere outputs baseret på strukturer og mønstre i et stort træningskatalog af data. Som eksempel kan blandt andet nævnes ChatGPT. Dette papir omhandler ikke mindre komplekse former for machine learning som forudsigelse af google søgninger, stavekontrol i skriveprogrammer eller sourcecode i Python, men kun de mere komplekse modeller.

Studenterrådet ved Aarhus Universitet mener, at det er uundgåeligt, at vi i universitetsuddannelserne og på fremtidens arbejdsmarked kommer til at anvende generativ kunstig intelligens i vores hverdag. Generativ kunstig intelligens har på kort tid fået en enorm stor rolle både i uddannelsessystemet og erhvervslivet, hvor mange af disse værktøjer har en fast rolle, og der er ingen grund til at formode, at denne udvikling har tænkt sig at stoppe.

I skrivende stund er det ikke tilladt at bruge GenAI i noget omfang til eksamen på Aarhus Universitet, og dette ser vi som stående i skarp kontrast til denne udvikling. Der er derfor behov for et mere nuanceret syn på generativ kunstig intelligens og dens rolle inden for uddannelse på universitetet.

HJÆLPEMIDDEL ELLER SNYD?

For at blive klogere og dygtigere bruger studerende hele tiden hjælpemidler på deres studie, og GenAI kan anses som endnu et hjælpemiddel, men det adskiller sig også i nogle henseender. Derfor skal der tages stilling til, hvad det særegne ved den generative kunstige

¹ Uddybning af begrebet GenAI kan findes på https://en.wikipedia.org/wiki/Generative_artificial_intelligence (hentet 30-11-2023)

intelligens er, og hvilke rettigheder vi som studerende har i forhold til anvendelsen af hjælpemidler under uddannelse.

Andre hjælpemidler (som Google og lommeregner) og ChatGPT

Hvad er forskellen mellem en google-søgning (scholar inklusiv) og en forespørgsel i GenAI software? Er et svar fra klassiske søgemaskiner og computeriserede regnemaskiner kvalitativt forskellige fra en af GenAI genereret brødtekst? Umiddelbart er det jo simpelt at sige, at eksaminerne 'lettere' kan løses med computergeneret tekst, og at eksamener jo er den flittige, hårdtarbejdende studerendes fest. Vi mener dog, at problematikken er en helt anden: De arbejdspladser, vi ser frem mod, vil i stigende grad anvende GenAI til løsning af skrivebordsopgaver - fremsøgning af information, krydsundersøgelser, osv. Det er Studenterrådets mening, at undervisning og udprøvning bør følge denne udvikling. Vi foreslår konkret, at AU undersøger, hvilke problemformer den fremtidige akademiker skal kunne løse med tekstrobotter som følgesvend og tilpasser uddannelserne til dette med en betræbelse på inklusion af de nye teknologier, hvor det er relevant. Dette er for at sikre, at vi ikke risikerer de studerendes evner til problemløsning.

Rettigheder

Universitetet bør garantere og sikre de studerendes tryghed og rettigheder i tilfælde af fejlagtige anklager om plagiat i forbindelse med formodet misbrug af GenAI. Retningslinjerne inden for plagiat er, af gode grunde, rigide og svære at omgås, hvorfor det er essentielt, at der indføres metoder og muligheder for at argumentere for og bevise sit arbejde. I sådan et tilfælde skal de studerende have en sikkerhed og en vished om, at de kan vise sit arbejde som originalt omend med kreativ inspiration og/eller sparring fra generativ kunstig intelligens. Kort sagt er det vigtigt at holde fast i, at universitetet skal kunne bevise plagiat, ikke blot sandsynliggøre det.

DIGITALE KOMPETENCER TIL ALLE

Ifølge Center for Educational Development ved Aarhus Universitet, ønsker AU at uddanne digitalt kompetente kandidater, som er i stand til at indgå i et digitaliseret arbejdsmarked og en digitaliseret virkelighed efter endt studie. Derfor er det essentielt, at alle får mulighed for at udvikle digitale kompetencer på universitetet, men den digitale verden bliver i større og

større grad kompleks. Derfor skal undervisningen i højere grad understøtte og tilpasse sig de nye digitale kompetencer, som er vigtige i dag og i fremtiden.

Generativ kunstig intelligens og anvendelsen af denne stiller underviserne, ledelsen og de studerende i en ny situation, hvor helt nye metodiske overvejelser og etiske dilemmaer bliver en del af hverdagen. Et af dem vedrører vurderingen af, hvornår anvendelsen af GenAI er snyd. Et andet handler om de maskiner, vi anvender er ejet af firmaer, som kan have særinteresser, samt vores manglende mulighed for at undersøge, hvor outputtet kommer fra. Endnu flere dilemmaer opstår, hvis GenAI begrebet anvendes bredere og fx også omhandler opsporing i sundhedssystemet, selvkørende biler og intelligente våben. For at skabe digitalt kompetente kandidater bliver undervisningen på universitetet nødt til at skabe plads til kritisk tænkning omkring den teknologiske udvikling og nye forskningsmetoder, samt mulighed for dialog omkring de etiske dilemmaer.

(U)lighed i uddannelse

Brugen af generativ kunstig intelligens i eksamenssituationer har to udfordringer vedr. ulighed blandt de studerende: 1) dem, der ikke har tilstrækkelige digitale kompetencer, er dårligere stillet, og 2) hvis adgangen til GenAI-software begrænses af en betalingsmur, vil økonomisk udfordrede studerende ikke have samme adgang til nyttige hjælpemidler.

Studerende og medarbejdere skal derfor opkvalificeres til at kunne benytte stadig nye digitale værktøjer proaktivt i undervisningen. Desuden skal det sikres, at det enten *kun* er tilladt at benytte gratis maskiner, eller (fortrinsvis) at programmet stilles til rådighed af AU på lige vis med f.eks. Microsoft Office og Zoom.

Underviseres kompetencer

Ved en ubegrænset adgang til kunstigt generative hjælpemidler følger også et krav til de undervisere, der både skal bedømme og vejlede de studerendes projekter. Det bliver om muligt mere nødvendigt, at universitetets ansatte får forøget deres digitale forståelse, så de vil være bedre rustet til dette arbejde. Hvis eksamensformer forandrer sig som nævnt ovenfor, vil eksaminatorer have behov for en indgående forståelse for GenAI-teknologiens anvendelse.

Det vil dermed være nødvendigt, at forankre et kompetenceudviklingsforløb på AU eller evt. på tværs af hele Circle U-sammenslutningen.

IMPLEMENTERING

Generativ kunstig intelligens er i hastig udvikling, og det er derfor nødvendigt at træffe beslutninger hurtigt, kontinuerligt og tæt på de studerende. Implementering af nye digitale værktøjer baseret på generativ kunstig intelligens skal ikke gå på kompromis med fagligheden og forståelsen i uddannelserne. Ved implementering af værktøjer baseret på generativ kunstig intelligens skal der samtidig foretages og undervises i grundige videnskabsteoretiske og etiske overvejelser. Regler på IT området vil være i konstant udvikling, og det skal reglerne på AU også være for at kunne følge med. Derudover består Aarhus Universitet af mange forskellige fagmiljøer og fagtraditioner, og det er derfor ikke muligt at finde én fælles løsning, der tilgodeser alle fagmiljøer. Af den grund mener vi i Studenterrådet, at studie- og uddannelsesnævn er bedst rustet til at løfte denne opgave, i tæt samarbejde med underviserne på de relevante kurser. Forskellige studienævn kan have meget varierende forudsætninger for at træffe beslutninger om inddragelse af generativ kunstig intelligens i uddannelser. Derfor er det fuldstændig centralt, at AU bidrager med relevant opkvalificering, således at studienævn er i stand til at træffe beslutninger på et oplyst grundlag. Uanset hvilken model der vælges i studienævnene, er det afgørende, at der er klarhed om reglerne, således at den enkelte studerende ikke kan være i tvivl om, hvad der er tilladt. I processen med implementering af GenAI-teknologier skal relevante lokale aftagerpaneler desuden høres.

Der kan være fordele og ulemper ved at anvende generativ kunstig intelligens som hjælpemiddel i forskellige uddannelsesmæssige sammenhænge, men det er uundgåeligt. I Studenterrådet ved Aarhus Universitet mener vi derfor, at anvendelsen af GenAI i undervisning og forberedelse ikke som udgangspunkt skal forbydes, og at reglerne om brug ved eksaminer skal fastlægges ud fra de faglige mål med den enkelte eksamen.

Reglerne skal udvikles med henblik på at skabe den bedst mulige uddannelse – ikke ud fra antagelsen om, at de studerende ønsker at snyde til eksamen!

Vedtaget d. 15/11.

